

ŽIL SIPERVJEL / PORTRET

PORTRET

Majko, zabludela mi je duša i veoma rdavo znam
Kako se traže mrtvaci, njihova strmenita lica,
Njihove kvрге i pogledi.
Pomoz da se vratim
Sa mojih vidika koje usrkjuju vrtoglave usne,
Pomoz da budem nepomičan,
Toliko kretnji nas razdvaja, toliko krvoločnih hrtova!
Da se nadnesem nad izvor gde se oblikuje tvoja šutnja
U odsjaju lišća preplašenog od tvoje duše.
Ah! na tvojoj fotografiji
Ne mogu čak ni da odredim odakle piri tvoj pogled.
Mi ipak odlazimo, tvoj portret i ja,
Toliko osuđeni jedno na drugo
Da su nam i koraci slični,
U tu zabranjenu zemlju
Kuda niko ne prolazi osim nas.
Penjemo se, neobični, strminama i planinama
I silazimo padinama kao ranjenici bez ruku.
Voštanica svu noć kaplje, prska u osvit zore,
Zore što svaki dan izlazi iza teškog zastora smrti,
Napola ugušena,
Kasno se osvešćujući.
Govorim ti osorno, moja majko,
Govorim osorno mrtvacima, jer s njima treba govoriti
strogo,
Uspravljen na skliskom krovu
Sa megafonom u rukama i različitim tonom,
Da se nadvlada zaglušujuća tišina
Što hoće da nas razdvoji, nas mrtve i žive.
Od tebe imam nešto nakita kao odlomke zime
Što slaze niz reke,
Bila je tvoja ta narukvica što blista u tami škrinje
U ovoj smrvljenoj noći gde mesec u porastu
Uzalud pokušava da se digne
I uvek iznova počinje, zarobljenik nemogućeg.

Bio sam ti toliko snažno, ja što sam toliko slabašan,
I toliko smo vezani jedno za drugo da treba da umremo
zajedno
Kao dva mornara, napola udavljen, sprečavajući
jedan drugog da pliva,
Udarajući se nogama u dubinama Atlantika
Gde počinju slepe ribe
I okomiti horizonti.

Zato što si bila ja
Mogu gledati vrt ne misleći ni na što drugo,
Birati svoje poglede,
Odlaziti sebi u susret.
Je li još možda ostao
Jedan nokat tvojih među noktima mojih ruku,
Jedna od tvojih trepavica pomešana među moje;
Je li zalutao jedan od otkucaja tvog među otkucaje
mog srca,
Prepoznajem ga između svih
I znam kako da ga sačuvam.

Ali, kuca li još tvoje srce? Tebi srce ne treba,
Živiš odvojeno od sebe kao da si svoja rođena sestra,
Moja dvadesetosmogodišnja pokojnica,
Gledaš me ni iz profila ni iz anfasa
Sa dušom uravnoteženom i punom uzdržanosti.
Nosiš istu haljinu koju ništa više pohabati neće,
Ona je ušla u večnost sa mnogo blagosti,
I katkad menja boju, ali je jedino ja poznajem.

Bakarni cvrčci, bronzani lavovi, glinene ridovke,
Nek ovde ništa ne diše!

Jedino lahor mojih izmišljotina
Živi uokolo.
I evo: na mojem zapešću
Mineralni puls mrtvih,
Onaj što se čuje ako se priljubi telo
Uz grobljansku zemlju.

JEZIČAK PLAMENA

Čitavog svog života
Voleo je da čita
Uz sveću
I često je prelazio
Rukom iznad plamena
Da bi se uverio
Kako živi,
Kako živi.
Posle svoje smrti
Drži pored sebe
Zapaljenu sveću
Ali čuva skrivene ruke.

PREŽIVELI

Kad se utopljenik probudio na dnu mora i kad
njegovo srce
Poče da kuca kao jasičino lišće
Vide da mu se približava konjanik što jezdi
ravanom
Ugodno mirišući i daje mu znak da se ne boji.
On mu dotakne lice kitom žuta cveća
I pred njim odseče ruku a da ni kap krvi nije
istekla.
Ruka je pala u pesak gde leži bez uzdaha
Druga se ruka sasvim slično namesti,
mičući prstima.

Davljenik se čudi što može da se popne na konja
I glavu okreće desno i levo kao da se obreo u
rodnom kraju,
Kao da je okolo velika ravnica, sloboda,
I dopuštenje da pruži ruku i ubere
plod leta.

Je li, dakle, to smrt, ta lutalačka blagost
Što nam se vraća po nejasnoj naklonosti?

Da li ću biti taj davljenik što jaše među algama
Koji gleda kako se menja nebo uzburkano od basni?

Pipam svoje skvašeno telo kao nepouzdanu svedočanstvo
I moje živinče rže da me uveri kako je to ono.

Neka kolevka se ljulja, vidi se noga uspavanog deteta.
Odlazim pod suncem koje izgleda kao tek izmišljeno.

Okolo ima ljudi što me jedva primećuju,
Lica su im kao na zemlji, ali voda ispira njihove
patnje.

I evo dolaze mi iz stišane okoline
Životinje iz moga detinjstva i iz Stvaranja.

I tigar me vidi kao tigra, zmija me vidi kao zmiju,
Svako prepoznaje u meni svog brata, svoju utvaru.

I pčela daje znak da s njom poletim
I zec što poznaje skrovište u pećini

Gde se ne može umreti.

Preveo sa francuskog
Marko Vešović